

WPROWADZENIE

Ludzkość w XXI wieku może poszczycić się niewiarygodnymi wręcz osiągnięciami, które są efektem naszej kreatywności. Zarówno w sferze makro, jak i mikro tworzymy wynalazki, o jakich nawet nie śniło się naszym przodkom. Wysyłamy sondy na Marsa, oddalonego od Ziemi o ponad 200 mln km, badamy czarne dziury, jesteśmy w stanie określić jak szybko rozwija się wszechświat i kiedy zgaśnie nasze Słońce, wysyłamy turystów na kosmiczne wycieczki. Dzięki internetowi potrafimy w czasie rzeczywistym komunikować się z osobami mieszkającymi po przeciwległej stronie globu, podróżujemy samolotami, pociągami, samochodami w tempie, które ograniczone jest nie technologią, ale fizjologią człowieka. Tworzymy awatary, wirtualne przestrzenie internetowe, korzystamy z pomocy sztucznej inteligencji. W sferze mikro prowadzimy badania nad komórkami macierzystymi, dokonujemy przeszczepów organów, jesteśmy w stanie stworzyć szczepionki i leki, które w dużej mierze zmniejszają ilość chorób i cierpienia na świecie.

Jednocześnie stoimy przed licznymi ogromnymi zagrożeniami i problemami. Zmiany klimatyczne, podnosząca się temperatura powietrza i wody, topiące się lodowce, podniesienie globalnego poziomu wód, klimatyczna migracja, głód, brak dostępu do wody pitnej, wojny, u podstaw których leży walka o zasoby, dostęp do żywności, świeżej wody i obszarów nadających się do życia, napięcie związane z ryzykiem wojny nuklearnej, migracja wojenna i polityczna, nowe nieznane wcześniej wirusy dziesiątkujące populacje narodów niezależnie od stopnia ich rozwoju gospodarczego i technologicznego, doprowadzenie licznych gatunków zwierząt i roślin na skraj wyginięcia, coraz mniejsza skuteczność nadużywanych przez nas antybiotyków, zanieczyszczenie przestrzeni kosmicznej wokół naszej planety. Krótkowzroczność

i pazerność w wykorzystywaniu zasobów Ziemi prowadzi ludzkość do degradacji i stopniowej samozagłady.

Trudno oprzeć się wrażeniu, że problemy te powstały w dużej mierze z powodu naszej kreatywności. Jednocześnie jedynym sposobem poradzenia sobie z tym, do czego doprowadziliśmy nasz świat, jest ludzka kreatywność i zdolność twórczego rozwiązywania problemów – zaprzęgnięte do działań konstruktywnych i naprawczych, zamiast destruktywnych i grabieżczych; urzeczywistniające się w ramach sił dobra, zmierzające w kierunku troski i dbania o naszą planetę i jej mieszkańców.

Świat potrzebuje osób kreatywnych i umiejętności twórczego rozwiązywania problemów. Nasza planeta potrzebuje osób, które będą potrafiły zahamować proces globalnego ocieplenia, znajdą energetyczne alternatywy dla paliw kopalnych i sposoby ich wykorzystania w codziennym życiu; osób, które będą tworzyć ekologiczne projekty zastępujące te, które Ziemi szkodzą; osób, które będą umiały na aktualne wyzwania odpowiadać w nowoczesny, przyjazny dla Ziemi sposób. Ludzkość jako gatunek potrzebuje osób, które będą w stanie wymyślać pokojowe rozwiązania zacieśniające więzi między jednostkami, grupami społecznymi i narodami, osób, które będą potrafiły rozmawiać o trudnych sprawach, wykazując się szacunkiem dla swojego rozmówcy, wykazując się kreatywnością, by osiągnięte cele zaspokajały różne ludzkie potrzeby, a jednocześnie służyły nam wszystkim. Przyszłość naszego gatunku zależy od osób, które będą potrafiły przeciwdziałać problemom związanym z produkcją żywności i dostępem do czystej wody. Nasze zdrowie i życie zależy od osób, które będą w stanie tworzyć rozwiązania chroniące nas przed śmiertelnościami bakteriami i wirusami. Krótko mówiąc, świat potrzebuje ludzi twórczych, świadomych i odpowiedzialnych, którzy swoje osobiste cele będą w stanie osadzić w kontekście sytuacji, w której znajduje się ludzkość i nasza planeta – Ziemia.

W dynamicznie zmieniającym się świecie **ludzie potrzebują kreatywności również w celach osobistych, w wymiarze jednostkowym.** Potrzebujemy radzić sobie z codziennymi problemami, adaptować się do sytuacji, które zmieniają się w coraz szybszym tempie. Nasze życie coraz rzadziej wyznaczone jest przez tradycję i restrykcyjne zestawy norm zachowań. W liberalnym społeczeństwie idziemy własną drogą, co wymaga kreatywności, która jest niezbędna, by obmyślić cele i kształt naszego życia, a potem wydeptać sobie ścieżkę, którą podążamy. Coraz rzadziej zdarza się, że ktoś całe życie wykonuje jeden zawód, pracując dla jednej organizacji. Coraz rzadziej zdarza się, że ktoś mieszka w jednym miejscu. Ba! Coraz rzadziej zdarza się, że ktoś całe życie spędza z jednym partnerem.

Rozwój technologii sprawia, że życie produktów staje się krótsze, a nasza potrzeba zmian jest coraz większa. Jak nigdy wcześniej w historii gatunku ludzkiego, człowiek musi się bardzo szybko uczyć i dostosowywać. Uczymy się korzystania z nowych technologii, aplikacji, serwisów, produktów. Jeśli się na czas nie nauczymy – wypadniemy z obiegu albo „nie ogarniemy” rzeczywistości – stracimy kontakt ze znajomymi, nie zrobimy zakupów w ulubionym sklepie itp. Adaptacja do nowych sytuacji wymaga od nas kreatywności.

Kreatywność jest także potrzebna, by tworzyć nowe dzieła, sytuacje, możliwości, szanse. Pragnienie stworzenia czegoś ponad swoje czasy psychologowie nazywają motywacją proaktywną (Heinzen, 1994). Osoby mało twórcze myślą, że wszystko, co miało powstać, już powstało. Osoby wysoko twórcze dostrzegają, jak wiele jest jeszcze do zrobienia. Potrafią połączyć swoje osobiste cele z problemami świata, w którym żyją. Aby dostrzegać potrzeby, braki w zastanej rzeczywistości, aby mieć pomysły na ulepszenie tego, co ulepszenia wymaga, a jednocześnie wierzyć w to, że to się uda i wytrwałość, by poświęcić swoim celom wiele czasu – **warto być twórczym**.

Po co więc ta książka? Moim marzeniem jest, by ta pozycja stała się cegiełką w budowie lepszego świata, by pomagała wyzwalać wielki twórczy potencjał każdego człowieka, by budziła, otwierała i nie pozwalała nikomu uwierzyć, że stworzeni jesteśmy tylko do powielania, rutyny i adaptacji.